

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	6 (весняний)
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Христенко Лариса Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

hristenko@snu.edu.ua	+38-066-066-1049	Viber за номером телефону	511ГК аудиторія кафедри ПУММ
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Вивчення курсу передбачає систематизацію знань здобувачів щодо: методологічних основ міжнародної інвестиційної діяльності у частині розуміння значення інвестування для міжнародного бізнесу, опанування основ моделювання інвестиційних процесів, сутності інвестиційної стратегії у глобальному середовищі та змісту теорій міжнародного інвестування; місця транснаціональних компаній у системі міжнародної інвестиційної діяльності; змісту стратегій і форм організації операцій транснаціональних корпорацій; сутності світових фінансових потоків та змісту портфельного інвестування; засад регулювання міжнародної інвестиційної діяльності; особливостей реалізації міжнародної інвестиційної діяльності в Україні.

Курс може бути корисним здобувачам будь-якої спеціальності.

Результати навчання:

Знати: сутнісні характеристики і особливості міжнародного інвестування; сутність, мету, завдання та функції міжнародного інвестиційного менеджменту; сутність і складові інвестиційного клімату країн; методичні підходи до дослідження інвестиційної привабливості країни, регіону, галузі і підприємства; сутність режимів інвестиційної політики і механізмів регулювання і стимулювання міжнародної інвестиційної діяльності; сутність інфраструктури підтримки міжнародної інвестиційної діяльності, зокрема спеціальних економічних зон й індустріальних парків; сутність державного програмування інвестиційної діяльності країни; методичні вимоги до оцінки пріоритетності й ефективності інвестиційних програм у провідних країнах світу; сутність формування міжнародної інвестиційної стратегії країни, компанії; сутність стратегії формування ресурсів суб'єктів міжнародної інвестиційної діяльності; сутність інвестиційних характеристик основних цінних паперів, представлених на міжнародному інвестиційному ринку; методичні вимоги щодо визначення місця України у світових

рейтингах та оцінку інвестиційної привабливості регіонів і галузей промисловості; сутність регулювання іноземної інвестиційної діяльності.

Вміти: оцінити інвестиційну привабливість країни, регіону, галузі та підприємства; оцінити пріоритетність і ефективність інвестиційних програм; оцінити прибуток від інвестиційної діяльності залежно від джерела інвестиційних ресурсів; визначити вплив валютних курсів на прибутковість міжнародних інвестицій; визначити пріоритетні напрями реалізації державних інвестиційних програм розвитку виробничої сфери та інвестиційного співробітництва України з країнами світу.

Передумови до початку вивчення:

Для вивчення дисципліни "Міжнародна інвестиційна діяльність" здобувач вищої освіти попередньо повинен набути програмні результати навчання, пов'язані із сучасними економічними теоріями та концепціями інвестиційного і фінансового менеджменту, міжнародної економіки, інвестиційного аналізу, економічних ризиків, особливостей ведення бізнесу у країнах європейського та міжнародного просторів.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання навчальної дисципліни «Міжнародна інвестиційна діяльність» полягає у набутті здобувачами вищої освіти компетентностей, які зумовлюють їхню здатність розв'язувати складні задачі і проблемні питання у галузі інвестування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде таких компетентностей:

навички у проведенні досліджень, зокрема, у здійсненні пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел та застосовувати їх у сфері інвестування;

навички до критично мислення у сфері концептуальних основ інвестування і закономірностей функціонування та розвитку інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання;

навички у визначенні функціональних області та взаємозв'язків між суб'єктами інвестиційної діяльності;

навички в оцінці вартості фінансових інструментів, їх ризику та доходності;

навички у визначенні ефективності інвестиційних проектів;

здатність виявляти й аналізувати ключові характеристики фінансових інструментів, оцінювати їхню доходність;

здатність збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати економічні та фінансові показники, обґрунтовувати фінансово-інвестиційні рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів;

здатність обирати та застосовувати економіко-математичні та статистичні методи для вибору оптимального інвестиційного портфелю суб'єктів господарювання з обґрунтуванням джерел його фінансування;

здатність формувати та реалізовувати комунікації в сфері фінансування інвестиційної діяльності.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
<i>Змістовний модуль. Методологічні основи міжнародної інвестиційної діяльності</i>				
1	Інвестування в системі міжнародного бізнесу та фактори, що обумовлюють його активізацію	денна 4/2 заочна 1/0	Економічна сутність інвестицій. Систематизація міжнародних інвестицій. Суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Міжнародний інвестиційний ринок. Фактори міжнародного інвестування. Міжнародне інвестування у контексті інтернаціоналізації. Приймаючі країни та країни базування. Типи систем міжнародного виробництва та детермінанти їх розміщення. Форми виходу на зарубіжні ринки. Стратегії країн, що приймають інвестиції, та країн базування компаній, які здійснюють іноземні інвестиції. Кількісний аналіз світових потоків прямих інвестицій.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні справи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2	Моделювання інвестиційних процесів та інвестиційні стратегії в глобальному середовищі. Теорії міжнародного інвестування	денна 4/2 заочна 0,5/0	Макроекономічний, мезо-економічний та мікроекономічний рівень аналізу іноземного інвестування. Портфельні теорії іноземного інвестування. Неокласичні теорії іноземного інвестування.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні справи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
<i>Змістовний модуль. Характеристика особливостей форм міжнародної інвестиційної діяльності</i>				
3	Місце транснаціональних компаній в системі міжнародної інвестиційної діяльності	денна 4/2 Заочна 0,5/0	Сутність транснаціоналізації. Критерії визначення транснаціональної компанії. Модель транснаціональної компанії: материнська компанія і зарубіжні філії. Кількісні показники вимірювання транснаціональності компаній. Шляхи виходу на зовнішні ринки. Фактори, що впливають на вибір шляху виходу на ринок. Транскордонне злиття та поглинання.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні справи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4	Стратегії та форми організації операцій транснаціональних корпорацій	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Наступальні стратегії. Види захисних стратегій ТНК. Еволюція стратегій розвитку міжнародного виробництва. Еволюція форм операцій транснаціональних корпорацій. Спільні підприємства: переваги і недоліки. Стратегії транснаціональних компаній, що обумовлюють утворення спільних підприємств. Контрактні форми діяльності на міжнародному інвестиційному ринку.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні справи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5	Світові фінансові потоки.	денна 4/2	Сутність та структурні елементи світового фінансового ринку. Міжнародні ринки боргових зобов'язань. Міжнародні ринки	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри.

№	Тема	Години (Л/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	Портфельне інвестування.	заочна 0,5/0,5	титулів (прав) власності. Міжнародні ринки похідних фінансових інструментів. Транснаціоналізація банківських операцій. Міжнародне фінансування операцій транснаціональних компаній. Ознаки та причини активізації міжнародних портфельних інвестицій. Оцінка інвестиційних якостей цінних паперів. Міжнародні фондові ринки. Стратегії управління портфелем цінних паперів. Інститути спільного інвестування. Міжнародні фондові біржі.	Практичні справи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
6	Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Потенціал впливу іноземних інвестицій на процеси відтворення. Форми регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційного процесу у міжнародній економіці. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу та політика держави по відношенню до іноземних інвестицій. Форми та інструменти впливу держави на інвестиційну діяльність (прямі і непрямі). Індикативне планування інвестиційної діяльності. Вільні економічні зони: порядок створення, функціонування та ліквідації. Світовий досвід створення вільної економічної зони. Інвестиційний клімат. Міжнародні рейтинги.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні справи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
7	Особливості реалізації міжнародної інвестиційної діяльності в Україні.	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Державна інвестиційна політика України на сучасному етапі. Міжнародна інвестиційна діяльність в Україні. Формування та оцінка параметрів національного інвестиційного клімату.	Презентації в PowerPoint. Практичні справи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Нормативно-правові джерела інформації

1. Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16.04.91р. № 959-ХІІ
2. Закон України „Про інвестиційну діяльність” від 18.09.91 р. № 1561-ХІІ
3. Закон України „Про режим іноземного інвестування” від 19.03.96р. №93/96-ВР
4. Закон України „Про цінні папери і фондовий ринок” від 23.02.06 №3480-ІV
5. Закон України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" від 30.10.96 № 448/96-ВР
6. Закон України "Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)" від 15.03.01 № 2299-ІІІ
7. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.01 № 2664-ІІІ
8. Указ Президента України „Про заходи щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні» 12.07.01 р. № 512/2001
9. Постанова НБУ " Про врегулювання питань щодо здійснення та реєстрації іноземних інвестицій” від 23.12.09р. № 762 , зареєстровано в МЮУ 01.03.10р. №195/17490
10. Про заходи щодо поліпшення інвестиційної привабливості України Розпорядження Кабінету Міністрів України № 55-р від 22.02.2001 р.
11. Положення про функціонування фондових бірж, Рішення ДКЦПФР від 19.12.2006 № 1542, зареєстровано в МЮУ 18.01.2007 р. № 35/13302
12. Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів, рішення ДКЦПФР від 02.11.06 р. № 1227, зареєстроване 30.11.06 р. №1252/13126
13. Перелік іноземних бірж та торговельно-інформаційних систем, після проходження лістингу на яких цінні папери іноземних держав та іноземних юридичних осіб можуть становити активи інститутів спільного інвестування, рішення ДКЦПФР від 02.02.05 р. №40, зареєстроване 21.02.05р. №253/10533

Основна література:

1. Адамчик В.В. Міжнародна інвестиційна та інноваційна діяльність: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. Нац. ун-т "Львів. політехніка". Тернопіль ; Львів: Крок, 2014. 238 с.
2. Єгорова І.Г., Матукова Г.І., Ізмайлов Я.О., Куценко А.В., Мацюра С.І. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. Кривий ріг: Видавничий дім, 2010. 291 с.
3. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник /. – Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.
4. Мельник В.В., Козюк В.В. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. Тернопіль: Карт-бланш, 2007. 249 с.
5. Лук'яненко Д.Г., Губський Б.В., Мозговий О.М. та ін. Міжнародна інвестиційна діяльність: підручник / За ред. Д.Г. Лук'яненка. К.: КНЕУ, 2003. 387 с.
6. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч.- метод. посіб. / ред. Руденко Л. В. К.: КНЕУ, 2008. 168 с.
7. Сазонець І. Л., Джусов О. А., Сазонець О. М. Міжнародна інвестиційна діяльність: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 304 с.
8. Швед В. В., Закладний О. А. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. Вінниця, 2017. 224 с.

Допоміжна література

1. Аранчій В.І., Томілін О.О. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч.-метод. посібн. для студентів спеціальності 072 „Фінанси, банківська справа та страхування”, галузі знань 07 „Управління і адміністрування”. Полтава: ПДАА. 2018. 141 с
2. Базилевич В. Д., Шелудько В. М., Вірченко В. В. та ін. Фондовий ринок: Підручник: у 2 кн. Кн. 2 / за ред. В.Д. Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: Знання, 2016. 686 с.
3. Гіл Ч.В.Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку. К., 2001
4. Ляшенко В.И. Фондовые индексы и рейтинги. Донецк: Сталкер, 1998
5. Майер Дж. М., Олесневич Д.Л. Міжнародне середовище бізнесу: Конкуренція та регулювання у глобальній економіці / Д.Л. Олесневич (наук.ред.). К., 2002

6. Шевченко О. Г., Майорова Т. В., Юркевич О. М., Урванцева С. В., Островська О. А. Портфельне інвестування: підручник / ред. О. Г. Шевченко, Т. В. Майорова; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". К.: КНЕУ, 2010. 408 с.
7. Портер М. Международная конкуренция. М., 1993
8. Портер М. Стратегія конкуренції. /Пер. з англ. К.: Основи, 1997.
9. Рогач О.І. Транснаціональні корпорації та економічне зростання: навч. посібник. К., 1997
10. Рогач О.І., Шнирков О.І. Транснаціоналізація світового господарства та перехідні економіки: Навч. посібник. К., 1999
11. Рокоча В.В., Плотніков О.В., Новицький В.Є., Кудирко Л.П., Сльозко О.О. Транснаціональні корпорації: Навч. посібник. К., 2001
12. Ромашко О.Ю. Регулювання міжнародних фондових ринків: Навч. посібник . К.:КНЕУ, 2000 . 240 с.
13. Сазонець І. Л, Сучкова О. Д. Інвестиційна діяльність корпорацій: навч. посіб. К.: МАУП, 2007. 192 с.
14. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності: Навч. Посіб / Ред. Якубовський С. О., Козак Ю. Г., Логвінова Н. С. та ін.- 2-ге вид., перероб. та доп. К.: ЦНЛ, 2011. 472 с.

Електронні джерела інформації

1. Висвітлює новини світового бізнесу, інвестицій та фінансів. URL: <http://www.globalpolicy.igc.org>
2. Інформаційний фінансовий сервер. URL: <http://www.investfunds.com.ua>
3. Інформацію про більш ніж 10000 компаній, включаючи ТНК. URL: <http://www.transnationale.org>
4. Інформація щодо оглядів світових інвестицій. URL: <http://www.unctad.org/wir/index.htm>
5. Інформація щодо світових потоків ПІІ та діяльності ТНК. URL: <http://www.fdi.eu.com>
6. Інформація щодо світових потоків прямих інвестицій. URL: <http://www.iplanet.net/fdisurvey>
7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: www.ssmc.gov.ua/fund/analytics
8. Новини світового бізнесу, інвестицій та фінансів. URL: <http://www.finance.yahoo.com>
9. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
10. Офіційний сайт організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) надає інформацію щодо індикаторів розвитку країн ОЕСР. URL: <http://www.oecd.org>
11. Сайт компанії Standarts & Poors, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів. URL: <http://www.standartsandpoors.com>
12. Сайт рейтингового агенства Moody`s, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів. URL: <http://www.moody.com>
13. Український фінансовий сервер. URL: <http://www.ufs.com.ua>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях, засвоєння лекційного матеріалу за темами, виконання завдань на практичних заняттях, виконання самостійної роботи для розширення знань у межах програми	70	
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	40
Індивідуальна робота	-	30
Заліковий тест	30	30
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність: Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату, що базується на низці внутрішніх положень СНУ ім. В. Даля та вимогах чинного законодавства.

Під час вивчення курсу здобувачі виконують різні індивідуальні текстові роботи (виступи, доповіді, реферати, індивідуальні контрольні завдання), які перевіряються на унікальність за допомогою Internet-джерела (програма Antiplagiarism.net.). До текстових робіт висуваються вимоги, за якими усі запозичення мають бути оформлені за допомогою актуальних посилань на відповідних авторів. Під час складання залікових тестів списування із будь-яких джерел суворо заборонено.

Завдання і заняття: Під час викладання курсу використовується студентоцентризований підхід у формі проведення практичних/семінарських занять у малих групах, проблемно-орієнтованої структури лекційного матеріалу, що викладається, та групових/індивідуальних консультацій (теоретичних та проектних) за курсом. Активно застосовується форма самопідготовки здобувачів на основі бібліотечних фондів та Інтернет-ресурсів.

У межах запропонованого лекційного матеріалу відбувається заохочення здобувачів до самонавчання (позанавчальної роботи) за допомогою проходження спеціальних курсів (on-line / of-line) на навчальних платформах та в інших (ліцензований у встановленому порядку) навчальних закладах. Надання підтверджуючих документів (сертифікатів, дипломів) є підставою для зарахування: 1) певних тем у межах дисципліни із зарахуванням відповідної кількості кредитів (балів); 2) дисципліни загалом за умови, якщо кількість кредитів у документі з позанавчальної роботи дорівнює (або є більшою) за загальну кількість кредитів за дисципліною та співпадіння тематичної структури курсу. Зарахування кредитів за дисципліною відбувається згідно до Положення про порядок зарахування результатів навчання, отриманих в формальній та неформальній освіті, а також визначення та ліквідації академічної різниці у СНУ ім. В. Даля.

Заплановані робочою програмою за курсом індивідуальні завдання, реферати, доповіді до семінарів, виступи на практичних заняттях й інші форми індивідуальної роботи мають бути виконані у визначені терміни і оцінені відповідно до шкали, яка подана у програмі.

Вимогами до аудиторних занять є: проведення занять на регулярній та своєчасній основі, забезпечення необхідними технічними засобами та роздавальним матеріалом. Відсутність здобувача на заняттях (з будь-яких причин) не звільняє його від вивчення теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань. Строки виконання та здачі завдань визначаються індивідуально кожному здобувачеві з урахуванням причин відсутності на заняттях. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність та ін.) терміни можуть бути переглянуті у сторону збільшені за письмовим погодженням з завідуючим кафедрою та директором інституту.

Поведінка в аудиторії: На аудиторні заняття здобувачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки. В аудиторії мають зберігатися етичні та взаємоввічливі відносини з дотриманням зворотного зв'язку. Здобувачі під час занять мають бути зосередженими і не заважати викладачеві проводити заняття; вони не повинні залишати аудиторію без звернення до викладача за дозволом. Під час здійснення аудиторного контролю здобувачі мають бути підготовленими у межах теми або всього курсу; розраховувати лише на власні знання; не заважати іншим проходити контрольні заходи; виконувати усі вимоги викладача до поточного та підсумкового контролю знань.